

Arja Helin-Salmivaara
koulutusylilääkäri,
yleislääketieteen
erikoislääkäri,
lääkärikouluttajan
erityispätevyys, dosentti
Perusterveydenhuollon
yksikkö, HUS

Osaamisperustainen erikoislääkärikoulutus yleislääketieteessä (vuonna 2024)

Sidonnaisuudet 2018-2019

- Työpaikka
- Asiantuntijatehtävä STM:n erikoislääkärikoulutuksen koordinaatiojaostossa
- Duodecim, valtuuskunnan pj
- Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen ryhdistämisverkoston (GPSuomi 2030) jäsen

Mitä nostamme esille?

- Mitä on ja miksi osaamisperustaisuus
- Osaamisperustaisuuden viisi ydintä
- Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus ja osaamisperustaisuus
- Mitä seuraavaksi

Mitä tarkoittaa osaamisperustaisuus?

Osaamisperustaisen koulutusohjelman

- suunnittelu ja rakenne
- implementaatio
- osaamisen arviointi
- ja koulutusohjelman evaluaatio

perustuvat siihen, millaista osaamista koulutuksella tavoitellaan.

Osaamistavoitteet esitetään osaamiskehikossa.

An outcomes-based approach to the

- design,
- implementation,
- assessment,
- and evaluation of medical education programs,

using an organized framework of competencies.

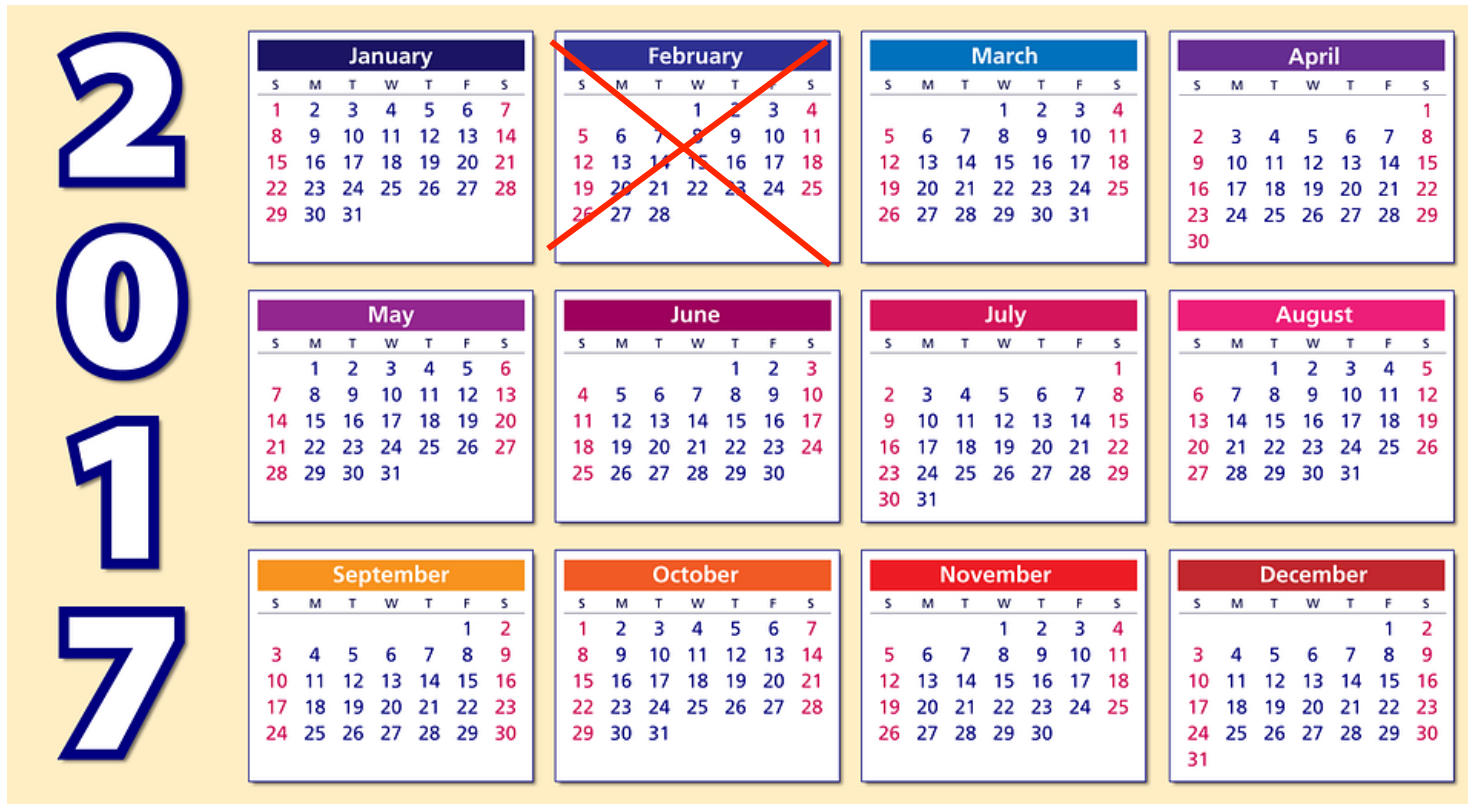
Englander et al. Med Teach

2017

Osaamisella tarkoitetaan
lääkärin toimintaa
tavanomaisissa työtehtävissä
= DOES

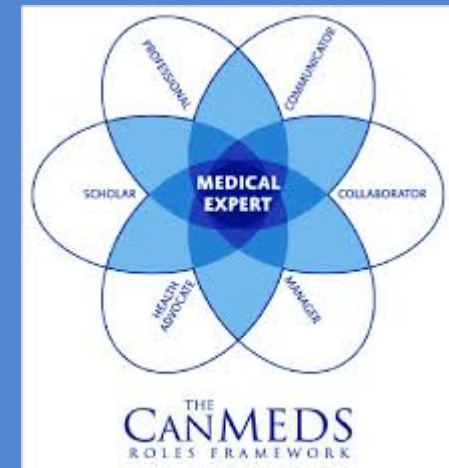
Miksi kuusi vuotta töissä ja kuulustelu ei enää riitä?

OSAAMISPERUSTAISUUDEN ELEMENTIT (1/5)

Osaamistavoitteet (Outcome competencies)

- Kaiken lähtökohta ja perusta
- Koulutuksen suorittamisen jälkeinen osaaminen on kuvattu selkeästi
 - Potilaiden ja palvelujärjestelmän tarpeet
- Tavoitteiden jäsentelyssä apuna koulutuskehikko

OSAAMISPERUSTAISUUDEN ELEMENTIT (2/5)

Osaamisen asteittainen karttuminen
kuvataan (Sequenced progressively)

- Virstanpylväät
- EPAat (Entrustable professional activity),
luottamukseen perustuva pätevyys
= alalle ominaiset työt, tehtävät, toiminnot,
joissa itsenäisen toiminta lisääntyy asteittain
osaamisen karttuessa

OSAAMISALUE JA -TAVOITE	Noviisi	Juniori erikoistuva	Seniori erikoistuva
HOIDON KOORDINOINTI JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ Tällä osaamisalueella on kyse potilaan tutkimisen, hoidon ja kuntoutuksen koordinoimisesta ja hoidon jatkuvuudesta. Tavoite: laadimme yhdessä potilaan ja hänen hoitoonsa osallistuvien kanssa potilaslähtöisen hoitosuunnitelman. ESIMERKKI	Huolehdin hoidon jatkuvuudesta seuraamalla potilaan tilan kehittymistä, määrittämiäni tutkimusten tuloksia ja kertomalla jatkohoito-ohjeet henkilökohtaisesti tai erilaisten viestinten välityksellä potilaalle sekä tavanomaisella vastaanotolla että päivystysolosuhteissa. Huolehdin potilaan hoidosta erikoissairaanhoidon jakson, muun konsultaation tai kuntoutuksen jälkeen. Osaan käyttää työyhteisön muiden asiantuntijoiden osaamista potilaan hyödyksi suunnitelmia laadittaessa ja toteutettaessa (esim. fysio- ja toimintaterapeutit, terveydenhoitajat, kotisairaanhoido, sosiaalityöntekijät).	Otan tarvittaessa koordinoivan hoitovastuun potilaasta hänen terveysongelmissaan. Tunnen muiden tahojen tuottamat terveyden- ja sairaanhoidon sekä sosiaalityön palvelut ja ohjaan potilaan tarkoituksenmukaisesti em. palveluiden piiriin. Ymmärrän perusterveydenhuollon ja työyhteisöni roolin sekä vastaanotto-tapahtuman merkityksen potilaan hoidossa.	Osaan hyödyntää moniammatillista hoitokokousta etsittäessä ratkaisuja potilaan terveysongelmiin. Otan huomioon potilaan ja hänen lähiympäristönsä sekä palvelujärjestelmän voimavarat hoidon suunnittelussa. Osallistun paikallisten hoito-ohjeiden tai hoitoketjujen laatimiseen. Osallistun hoito-ohjeiden tai hoitoketjujen jalkauttamiseen.
Itsearviointi	☐	☐	☐
Itsearviointi	☐	☐	☐
Itsearviointi	☐	☐	☐
Osaamisen arvioinnin esimerkkejä: Työvälineet ja niiden käyttöohjeet on julkaistu Yleportfoliossa (//moodle.helsinki.fi).	Potilastapauksen käsittely -lomake, johon sisältyy myös sairaskertomusmerkintöjen tarkastelu Yhteistyötaitojen arviointi Vastaanottotilanteen arviointi Lähetteen, konsultaatioiden ja epikriisien sekä hoitosuunnitelmien analyysi kouluttajan kanssa tai ryhmässä		
Henkilökohtainen suunnitelma: 20.11.2017			

EPA on alalle ominainen työ, tehtävä tai toiminto.

EPA-asteikko (rooli) arvioinnissa: kehittymisen tukena TAI itsenäisen toiminnan astetta koskevinä päätöksinä.

Aste	Erikoistuvan rooli	Määritelmä
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	Erikoistuva seuraa ohjaajan työskentelyä, muttei aluksi osallistu siihen. Kun kokemus lisääntyy, erikoistuva saa osallistua toimintaan.
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa toimenpiteen siten, että ohjaaja on samassa huoneessa valmiina puuttumaan tilanteeseen, jos erikoistuva näyttää tarvitsevan apua.
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti. Ohjaaja pystyy tarvittaessa tulemaan apuun nopeasti.
4	Toiminta ilman ohjausta	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja raportoi ohjaajalle jälkikäteen. Tässä vaiheessa erikoistuva on jo hyvin lähellä erikoislääkärin pätevyyttä.
5	Toiminta ohjaajana	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita.

OSAAMISPERUSTAISUUDEN ELEMENTIT (3/5)

Joustava ja yksilöllinen koulutus (Tailored learning experiences)

- Aika on vain yksi voimavara
- Työssäoppiminen tukee asteittaista osaamisen karttumista (osaamisen mukaiset jaksot)
- Työssä oppimisessa tähdätään tavoitteisiin, kaikki tavoitteet otetaan huomioon

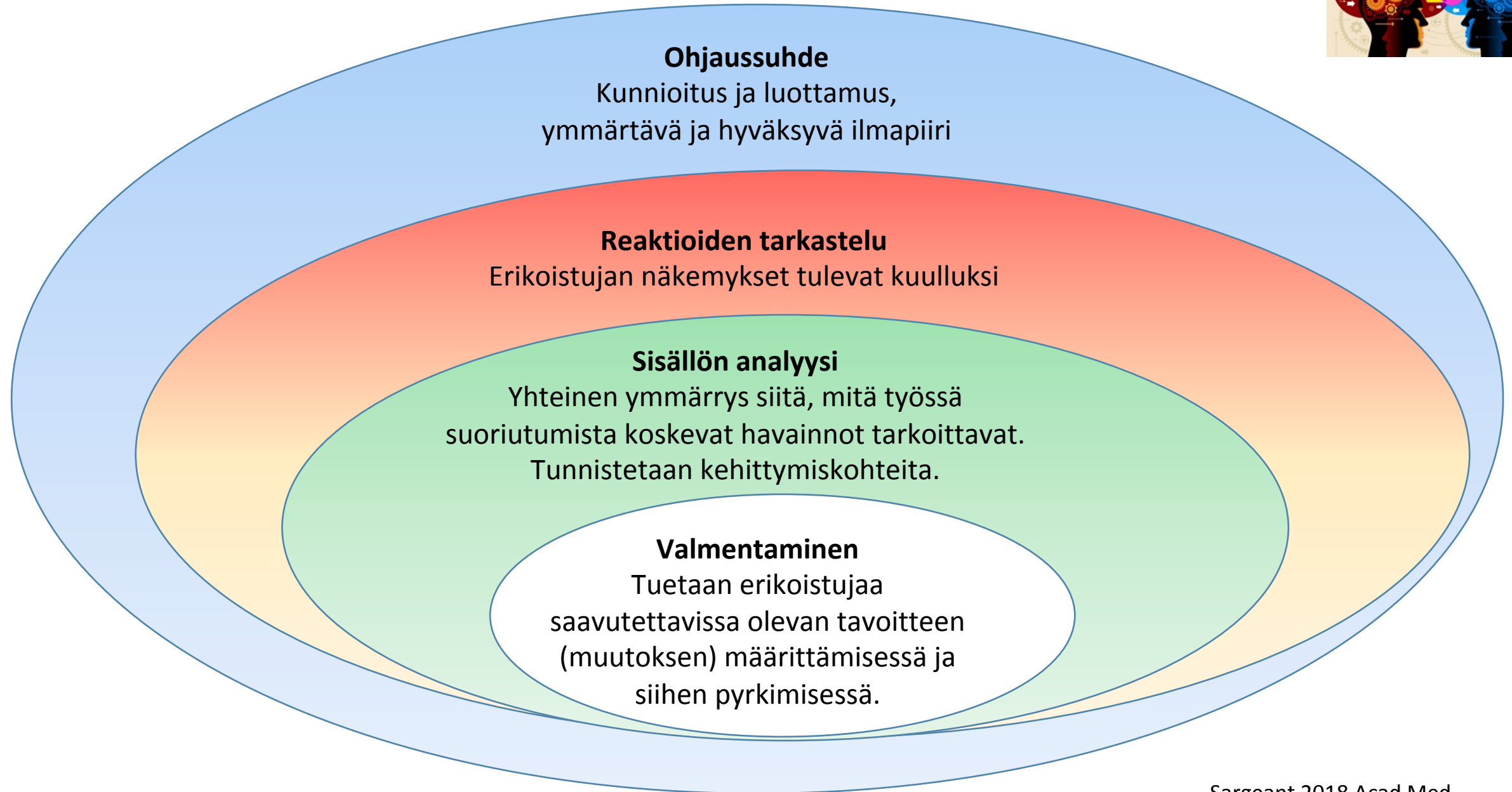
OSAAMISPERUSTAISUUDEN ELEMENTIT (4/5)

Tavoitteellinen ohjaus (Competency-focused instruction)

- Työssä!
- Kokemuksellinen oppiminen, tietämyksen soveltaminen
- Oppijälähtöisyys, omien tavoitteiden asettaminen
- Valmentava ohjausote ja palautekeskustelut

Valmentava ohjausote & palautekeskustelu

OSAAMISPERUSTAISUUDEN ELEMENTIT (5/5)

Systemaattinen arviointi (Programmatic assessment)

- Työssä suoriutumisen arviointi ja siihen liittyvät palautekeskustelut tukevat osaamisen karttumista.
- Arvioinnin tulokset dokumentoidaan
- Sähköinen tietojen kokoaminen!
- Määrävälein päätöksiä etenemisestä. Läpinäkyvyys!

From:
William Iobst MD and Kelly Caverzagie MD

OSAAMISPERUSTAISUUS ja YLEISLÄÄKETIEDE 2019-2024

OSAAMISTAVOITTEET

Tavoitteet
2019-2022 laadittu.

Osaamiskehikko
työn alla.

KOULUTUSOHJELMIEN UUDISTAMINEN JA LINJAAMINEN VALTAKUNNALLISESSA YHTEISTYÖSSÄ

UUDISTUVAT SÄÄDÖKSET

OSAAMISPERUSTAISUUS ja YLEISLÄÄKETIEDE 2019-2024

OSAAMISTAVOITTEET	"VIRSTANPYLVÄÄT"			
Tavoitteet 2019-2022 laadittu.	Työ alkaa 1/2020 verkostossa.			
Osaamiskehikko työn alla.	"Pilottina" HY:n Erikoistuvan etapit			

KOULUTUSOHJELMIEN UUDISTAMINEN JA LINJAAMINEN VALTAKUNNALLISESSA YHTEISTYÖSSÄ

UUDISTUVAT SÄÄDÖKSET

OSAAMISPERUSTAISUUS ja YLEISLÄÄKETIEDE 2019-2024

OSAAMISTAVOITTEET	"VIRSTANPYLVÄÄT"	YKSILÖLLINEN, JOUSTAVA KOULUTUS	TAVOITTEELLINEN OHJAUS	SYSTEMAATTINEN ARVIOINTI
Tavoitteet 2019-2022 laadittu. Osaamiskehikko työn alla.	Työ alkaa 1/2020 verkostossa. "Pilottina" HY:n Erikoistuvan etapit	Nykyinen järjestelmä joustaa useimmissa yliopistoissa. Jatkossa joustaminen painottuu suhteessa osaamisen karttumiseen?		

KOULUTUSOHJELMIEN UUDISTAMINEN JA LINJAAMINEN VALTAKUNNALLISESSA YHTEISTYÖSSÄ

UUDISTUVAT SÄÄDÖKSET

OSAAMISPERUSTAISUUS ja YLEISLÄÄKETIEDE 2019-2024

OSAAMISTAVOITTEET	"VIRSTANPYLVÄÄT"	YKSILÖLLINEN, JOUSTAVA KOULUTUS	TAVOITTEELLINEN OHJAUS	SYSTEMAATTINEN ARVIOINTI
Tavoitteet 2019-2022 laadittu. Osaamiskehikko työn alla.	Työ alkaa 1/2020 verkostossa. "Pilottina" HY:n Erikoistuvan etapit	Nykyinen järjestelmä joustaa useimmissa yliopistoissa. Jatkossa joustaminen painottuu suhteessa osaamisen karttumiseen?	Suomessa noin 700 erikoislääkärikoulut- tajaa. Valmentava ohjausote ja palautekeskustelut seuraavien vuosien kouluttajapäivien pysyvä teema. Samoin arviointi.	

KOULUTUSOHJELMIEN UUDISTAMINEN JA LINJAAMINEN VALTAKUNNALLISESSA YHTEISTYÖSSÄ

UUDISTUVAT SÄÄDÖKSET

OSAAMISPERUSTAISUUS ja YLEISLÄÄKETIEDE 2019-2024

OSAAMISTAVOITTEET	"VIRSTANPYLVÄÄT"	YKSILÖLLINEN, JOUSTAVA KOULUTUS	TAVOITTEELLINEN OHJAUS	SYSTEMAATTINEN ARVIOINTI
Tavoitteet 2019-2022 laadittu. Osaamiskehikko työn alla.	Työ alkaa 1/2020 verkostossa. "Pilottina" HY:n Erikoistuvan etapit	Nykyinen järjestelmä joustaa useimmissa yliopistoissa. Jatkossa joustaminen painottuu suhteessa osaamisen kattumiseen?	Suomessa noin 700 erikoislääkärikoulut- tajaa. Valmentava ohjausote ja palautekeskustelut seuraavien vuosien kouluttajapäivien pysyvä teema. Samoin arviointi.	Hyvä arviointijärjestelmä on jatkuva, tavoitteellinen, kattava, hyväksyttävä, realistinen, linjakas, "läpinäkyvä", harhaton. Useita eri arvioitsijoita, useissa ei pisteissä, useilla eri välineillä. Palautekeskustelut oikea- aikaisesti

KOULUTUSOHJELMIEN UUDISTAMINEN JA LINJAAMINEN VALTAKUNNALLISESSA YHTEISTYÖSSÄ

UUDISTUVAT SÄÄDÖKSET

From:
William Iobst MD and Kelly Caverzagie MD

Entä sitten...

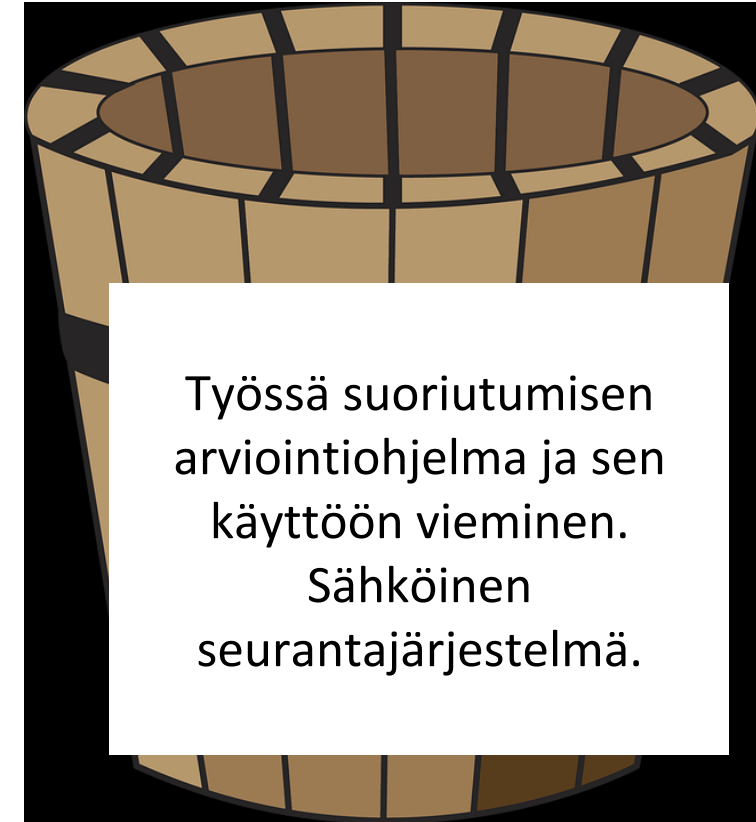
Original Investigation | Medical Education

Association of a Competency-Based Assessment System With Identification of and Support for Medical Residents in Difficulty

Shelley Ross, PhD; Natalia M. Binczyk, BMSc; Deena M. Hamza, PhD; Shirley Schipper, MD; Paul Humphries, MD; Darren Nichols, MD; Michel G. Donoff, MD

[JAMA Network Open. 2018;1\(7\):e184581. doi:10.1001/jamanetworkopen.2018.4581](#)

Töitä tiedossa

If You
Think
Education
Is Expensive,
Try Ignorance.

The Fresh Quotes

**Jos osaamisen kartuttaminen
maksaa, mitä mahtaa maksaa
osaamattomuus?**

Education
Is Expensive,
Try Ignorance.

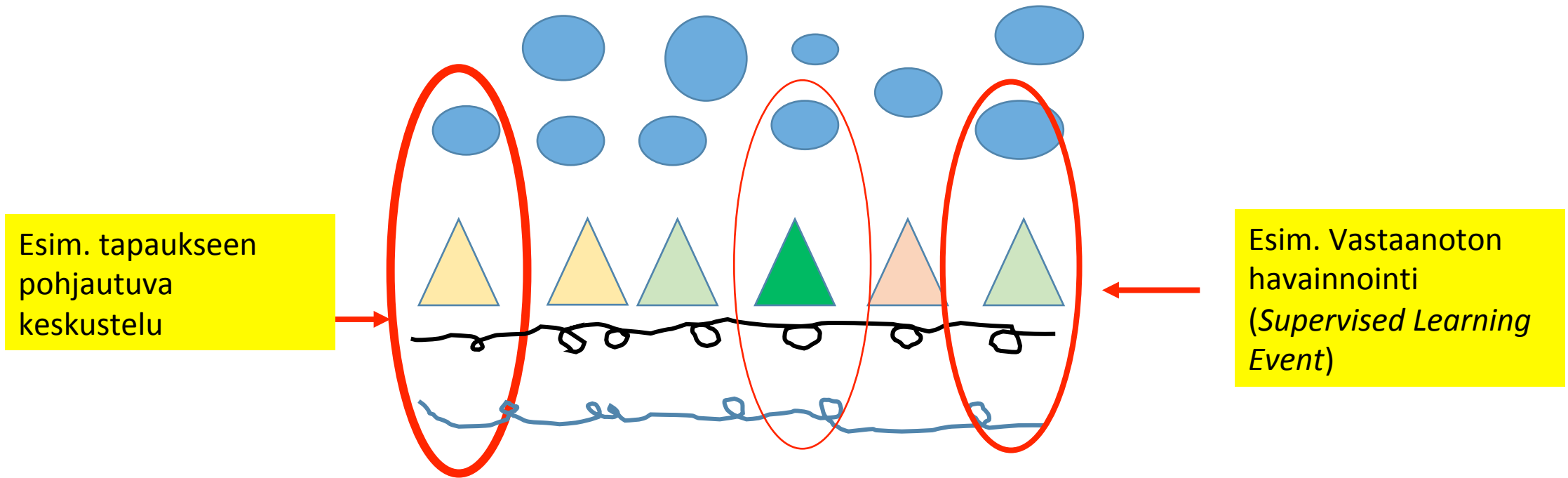
The Fresh Quotes

Kiinnostuitko?

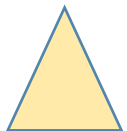
- <https://www.oppoportti.fi/op/haku#q=osaamisperustaisuus>

Arviointi nivoutuu työhön ja ohjaukseen

Oppimistilanteita: työ, koulutukset, luku- ja kirjoitustehtävät ym.

Osaamisen arviointia eri keinoin

Samanaikainen ohjaus- ja arviointitilanne

Oppijan itsereflektio

Henkilökohtainen / ryhmässä tapahtuva ohjaus